

Inspiratie van het Katwijkse strand

Wie Niek van der Plas wil bezoeken heeft enig doorzettingsvermogen nodig. De bekende Katwijkse impressionist staat niet in het telefoonboek, heeft geen mobiele telefoon of pc met een e-mailadres. "Ik kreeg eens post uit de Verenigde Staten", vertelt de kunstschilder. "Daar stond op: Painter, Van der Plas, The Netherlands. Deze arriveerde op goed geluk bij het postkantoor van Katwijk, waarna een beambte zei: Hé, dat moet Niek zijn!"

Wij treffen de kunstschilder in een Katwijkse strandtent, aan de voet van de witte Oude Kerk die regelmatig in zijn werk is terug te vinden. Zijn energieke voorkomen en het gebruikte gelaat verraden dat de 53-jarige zichzelf niet de hele dag in zijn atelier opsluit. "Als impressionist moet je juist de natuur in", bevestigt Niek van der Plas.

"Als je succesvol wilt zijn dan moet je er ook volledig voor gaan en al je tijd in stoppen"

"Het liefst schilder ik het strand in de zomer, maar ook het voorjaar en najaar zijn mooi, dan is het licht iets zachter. Mijn voorbeelden zijn Monet, Pissarro en Sisley. Maar de mensen herkennen mijn werk door de manier waarop ik schilder. Je moet het een eigen 'touch' meegeven, een handtekening. Dat is een proces van jaren."

Sprong in het diepe

Toen hij elf jaar oud was won Niek van der Plas zijn eerste prijs. Een jury, waarin Anton Pieck zitting had, kende deze toe aan zijn pentekening met Oost-Indische inkt. Als prijs mocht hij kiezen uit een horloge, een elektrische gitaar of een handradio. Deze handradio siert na 42 jaar nog steeds zijn schoorsteenmantel. Op dat moment werd echter in feite de basis gelegd voor zijn latere carrière als kunstschilder. Al zou het nog wel enige tijd duren voor hij de overstap maakte.

Van der Plas: "Toentertijd kon je in Katwijk kiezen uit de visserij- en de ambachtschool. Ik koos voor de ambachtschool, waar ik een opleiding tot huisschilder volgde. Ik ben een gevoelsmens en schilderen is toch een gevoelskwestie. Als huisschilder leerde je destijds decoraties schilderen, zelf verf mengen, etc. Het is een vak en ligt in feite niet zover van het kunstschilderen vandaan. De kennis en ervaring die ik daar opdeed legde de basis voor mijn huidige beroep. De overstap maakte ik in 1991, na een ontmoeting met Theo Sanders, de kunsthandelaar waarmee ik nu al zestien jaar samenwerk. Hij zei: 'Jij kan véél meer. Maar als je succesvol wilt zijn dan moet je daar ook volledig voor gaan en al je tijd in stoppen.' Het was een sprong in het diepe en die sprong heb ik gemaakt."

Inspiratie haalt de impressionist voornamelijk uit zijn naaste omgeving: het schilderachtige dorp Katwijk. Rond 1900 al de bakermat van een kolonie bekende kunstschilders zoals Bernardus Johannes Blommers, Jan Toorop en Willy Sluiter. En nog steeds wordt het pittoreske dorp aan de kust door veel schilders bezocht, vanwege haar karakteristieke huizen, het witte kerkje aan de boulevard en het strand. Zelf vindt Niek van der Plas dat hij zich in een bevoorrechte positie bevindt, wonend op vijftig meter van de kust en met de vrijheid om zelf zijn keuzes te maken en tijd in te delen. Aan de andere kant laat het werk hem nooit helemaal los en is het verweven met alles wat hij doet.

Strandwandelingen

"Het gaat zeven dagen per week door", zet de kunstschilder uiteen. "'s Ochtends sta ik tussen zeven en acht uur op, waarna ik ontbijt met de krant en werk tot half één. Dan is het tijd voor de lunch, waarna ik een strandwandeling maak. Dat is goed voor lichaam en geest. Meestal loop ik tot aan Wassenaarseslag. Weer thuisgekomen neem ik een kop koffie en ga ik weer aan het werk, dat tot 's avonds laat kan doorgaan. Soms is, als kunstenaar, je inspiratie wel eens een paar dagen weg. Dan ben ik wat vaker op het strand en in de duinen te vinden, of ga ik met mijn zoon naar Quick Boys. Want ook bij het voetballen ligt een deel van mijn gevoel."

"Net als andere schilders ben ik een gevoelsmens. Dat maakt je tevens kwetsbaar"

De Katwijker is verder met enige regelmaat in het buitenland te vinden. Zo vertrekt hij in januari naar Miami om voor het zevende achtereenvolgende jaar de grootste antiekbeurs van de Verenigde Staten te bezoeken. Door toedoen van een kunsthandelaar is zijn werk namelijk bij een aantal galerieën vertegenwoordigd. Er blijkt een grote overzeese aandacht voor het unieke beeld van het Hollandse strand met het witte kerkje te zijn. Zelfs in een galerie in de mondaine badplaats Palm Beach is werk van Niek van der Plas te vinden. "Ik heb mij laten vertellen dat twee grote Amerikaanse sterren werk van mij hebben hangen", aldus de kunstschilder. "Maar", laat hij er met Hollandse nuchterheid op volgen, "ik ben alleen vergeten wie."

Speciale band

De jarenlange samenwerking met Theo Sanders als opdrachtgever wordt door Niek van der Plas gekoesterd als een kostbaar

geschenk. "Hij had vertrouwen in mijn capaciteiten als kunstschilder en heeft mij gebracht tot waar ik nu ben. Hij gaf wel kritiek, maar opbouwend, en heeft mij de stap doen zetten. Ik denk dat iedereen dat nodig heeft. Later heeft Sanders, naar aanleiding van een expositie in het Katwijks Museum, ook het initiatief genomen om een boek over mijn leven en werk te maken. We hebben een goede zakelijke, maar ook vriendschappelijke band opgebouwd. Binnenkort gaan we naar Nice en Saint-Tropez. De kunstwereld is een rare wereld waarin veel geld omgaat, maar hij heeft altijd de sociale kant gekozen." "Hoe de toekomst eruit ziet?" herhaalt Niek van der Plas onze laatste vraag. "Als schilder ben je na je vijftigste nog volop in ontwikkeling. Naast het strand schilder ik ook wel stadsgezichten en havengezichten. Maar ook bloembollenvelden. Ik heb prachtige, schilderachtige plaatsen gezien in Nederland en in het buitenland. Maar het Katwijkse strand blijft altijd trekken want daar kom ik nu eenmaal vandaan. Daar liggen mijn wortels. Toch weet ik niet hoe mijn werk er over tien jaar uitziet. Misschien laat ik wel meer weg. Dan zou mijn werk naar een bredere vorm van impressionistisch schilderen gaan. Mijn werk komt grotendeels tot stand vanuit gevoel en emotie. Net als andere schilders ben ik nu eenmaal een gevoelsmens."

De Kaag Warmond

Witte Kerkje aan de boulevard

Onze Lieve Vrouweplein Maastricht

Schilderijen van Niek van der Plas kunt u vinden bij:

■ Sanders Fine Art, Langevaart 29 te Rijnsburg. Telefoon: (071) 402 25 22. www.sandersfineart.nl

■ Zoetmulder Works of Art, Van Speykstraat 2 te Noordwijk. Telefoon: (071) 362 08 11. www.zoetmulderworksofart.nl